

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/50/2019
Identifikačné číslo spisu:	7211235638
Dátum vydania rozhodnutia:	29.11.2019
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Kolcun
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2019:7211235638.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ O. Q., bývajúceho v P. a 2/ O. Q., bývajúcej v P., obaja zastúpení JUDr. Martinou Stavrovskou, advokátkou so sídlom v Košiciach, Moldavská č. 10/B, proti žalovanej E. T., bývajúcej v P., právne zastúpenej advokátskou kanceláriou GRABAN, TORMA & PARTNERS s.r.o., so sídlom v Košiciach, Kováčska č. 53, v konaní o určenie vlastníckeho práva, vedenom na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 37C/166/2011, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 2. februára 2017 sp. zn. 2Co/191/2016, takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 2. februára 2017 sp. zn. 2Co/191/2016 a vec mu vracia na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice II (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom zo dňa 14. decembra 2015 č. k. 37C/166/2011-234 určil, že žalobcovia 1/ a 2/ sú bezpodielovými spoluvlastníkmi parcely registra „C“ č. 948/3 o výmere 618 m² - záhrady zapísanej na LV č. XXX pre kat. úz. T., okres P., obec P. a druhým výrokom rozhodol, že žalovaná je povinná nahradiť žalobcom trovy konania vo výške 99,50 € a trovy právneho zastúpenia vo výške 4.775,56 € v prospech právnej zástupkyne žalobcov do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Rozhodol tak o žalobe podanej dňa 16.12.2011, ktorou sa žalobcovia domáhali voči pôvodnému žalovanému určenia, že sú bezpodielovými spoluvlastníkmi predmetnej parcely dôvodiac, že na základe kúpnej zmluvy o prevode vlastníctva k nehnuteľnostiam zo dňa 23.7.2000 nadobudli nehnuteľnosti zapísané na LV č. XXX pre kat. úz. T., parcely registra „C“ č. 947 - zastavané plochy a nádvoria a č. 948/4 - záhrady a rodinný dom súp. č. 149, postavený na parcele č. 947. Súd prvej inštancie uviedol, že v rámci dokazovania nebolo preukázané, že by počas zákonom ustanovenej vydržacej doby nastala nejaká skutočnosť, ktorá by u žalobcov mohla vyvolať pochybnosti o tom, že časť záhrady, ktorú užívajú ako jeden celok, im nepatrí. S takouto skutočnosťou boli žalobcovia oboznámení až v roku 2011, kedy všetky predpoklady nadobudnutia vlastníckeho práva vydržaním už boli naplnené. Riadiac sa týmito úvahami súd prvej inštancie uzavrel, že dňom 27. júla 2010 uplynula 10 ročná vydržacia doba, počas ktorej mali žalobcovia pozemok parcelu č. 948/3 nepretržite a nerušene v zmysle kúpnej zmluvy v oprávnenej držbe, čím sa stali jej vlastníkmi v súlade s ustanovením § 134 ods. 1 Občianskeho zákonníka. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa

ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p., pretože žalobcovia mali vo veci plný úspech.

2. Krajský súd v Košiciach (ďalej aj „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) rozsudkom z 2. februára 2017 sp. zn. 2Co/191/2016 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalobcom priznal náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku z hľadiska skutkových záverov nezistil, že by skutkové zistenia súdu prvej inštancie nezodpovedali vykonaným dôkazom, alebo že by súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov nevyplynuli alebo v konaní nevyšli najavo. Súd prvej inštancie dôsledne skúmal jednotlivé okolnosti prípadu a správne uzavrel, že v danom prípade omyl žalobcov zakladajúci ich dobromyseľnosť, bol omylom ospravedlniteľným, pretože spočíva v tom, že sa po kúpe nehnuteľnosti ujali držby spojenej parcely č. 948/3 neuvedomujúc si, že táto parcela je samostatnou pozemkovou nehnuteľnosťou v dôsledku toho, že bola už dlhodobo užívaná spoločne s parcelami č. 947 a č. 948/4, ktoré žalobcovia nadobudli kúpnu zmluvou, pričom nebola v priestore vyčlenená, ohradená, ani iným spôsobom oddelená, nemala ani samostatný prístup, je prístupná jedine cez vstupnú bránu nachádzajúcu sa na parcele č. 947. Obdobne správne, ako skutočnosť svedčiacu v prospech dobromyseľnosti žalobcov, súd prvej inštancie vyhodnotil vypracovaný znalecký posudok, ktorý bol podkladom pri uzatváraní kúpnej zmluvy, pričom je zrejmé, že ani sám znalec pri vypracovaní znaleckého posudku nepostrehol existenciu samostatnej parcely č. 948/3. V súvislosti s uvedeným odvolací súd dopĺňa, že je potrebné potom zohľadniť aj tú skutočnosť, že predmetný pozemok, ktorý žalobcovia odkupovali, nemá pravidelný tvar (t. j. nemá tvar pravidelného obdĺžnika), čo sťažuje možnosť výpočtu jeho výmery (v dôsledku nepravidelného tvaru dĺžka jednej strany pozemku nezodpovedá dĺžke druhej strany) a v prednej časti nehnuteľnosti je tvar zúžený a nepravidelný, v dôsledku čoho je možnosť urobiť si závery o výmere celkovej plochy sťažená. Preto pri bežnej opatrnosti nie je možné predpokladať, že by žalobcovia mohli mať pochybnosti o správnosti výmery uvedenej v kúpnej zmluve. Rozhodnutie súdu prvej inštancie zo všetkých uvedených dôvodov je vecne správne vrátane výroku o náhrade trov konania, preto ho odvolací súd v zmysle § 387 ods. 1 CSP v oboch výrokoch potvrdil. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 CSP.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie. Prípustnosť dovolania odôvodnila s poukazom na ustanovenie § 420 písm. f/ CSP, pretože na pojednávaní konanom dňa 11. marca 2013 navrhla doplniť dokazovanie vypočutím jej právneho predchodcu O. P., ktorý z titulu svojho postavenia poznal rozhodujúce skutkové okolnosti prípadu. Okresný súd nevykonal ňou navrhovaný dôkaz a toto nevykonanie ani vo svojom rozhodnutí neodôvodnil, preto podľa jej tvrdenia došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces. Zároveň podala dovolanie v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, kde namietala nesprávne právne posúdenie dobromyseľnosti žalobcov zo strany súdov nižších inštancií. Mala za to, že v konkrétnej právnej problematike neexistuje dovolacia judikatúra najvyššieho súdu Slovenskej republiky, preto je nutné ju vyriešiť. Na základe uvedeného žiadala, aby dovolací súd zrušil napadnutý rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

4. Žalobcovia k obsahu dovolania uviedli, že dovolanie považujú za neprípustné a zároveň nedôvodné a žiadajú ho odmietnuť, resp. zamietnuť.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 2 písm. a/ CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je dôvodné.

6. V danom prípade žalovaná v prvom rade vyvodzuje prípustnosť a dôvodnosť svojho dovolania z § 420 písm. f/ CSP. K zásahu do jej práva na spravodlivý proces došlo podľa jej tvrdenia postupom súdov nižších inštancií tým, že nevykonanie dôkazu žiadnym spôsobom neodôvodnili.

7. Podľa § 420 písm. f/ CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie a rozhodnutie súdov v prejednávanej veci tak, aby konanie ako celok bolo nielen zákonné, ale aj spravodlivé.

8. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných

procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti). Z dovolania vyplýva, že dovolateľka namieta, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie dostatočne.

9. Dovolací súd pripomína, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Účelom odôvodnenia rozhodnutia je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu navyše musí byť aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v dovolacom konaní. Ak rozhodnutie odvolacieho súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 393 CSP, je nepreskúmateľné.

10. Po preskúmaní veci dovolací súd dospel k záveru, že konanie je postihnuté vadou zmätočnosti spočívajúcou v nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a zakladá tak prípustnosť i dôvodnosť podaného dovolania v prejednávanej veci. Tento nedostatok spočíva predovšetkým v tom, že odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia vôbec nevysporiadal s tým, prečo nevykonaný dôkaz navrhnutý žalovanou.

11. Aj v preskúmvanej veci došlo podľa názoru dovolacieho súdu k zásahu do dovolateľkinho práva na spravodlivý proces postupom súdov nižších inštancií tým, že nevykonanie navrhovaného dôkazu nijakým spôsobom neodôvodnili.

12. So zreteľom na uvedené dovolací súd dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1 CSP v spojení s § 450 CSP). Vzhľadom na dôvody zrušenia rozhodnutia odvolacieho súdu a skutočnosť, že vec sa vracia odvolaciemu súdu na ďalšie konanie, dovolací súd sa už ďalej nezaoberal opodstatnenosťou uplatnenia následných dovolacích námietok.

13. Ak dovolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec odvolaciemu súdu alebo súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne tento súd o trovách pôvodného konania a o trovách dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 CSP).

14. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.